BWRDEISTREF SIROL BLAENAU GWENT

ADRODDIAD I:	**THE CHAIR AND MEMBERS OF THE PWYLLGOR LLYWODRAETHIANT AC ARCHWILIO**
PWNC:	**PWYLLGOR LLYWODRAETHIANT AC ARCHWILIO - DYDD IAU, 14 EBRILL 2022 DYDD IAU, 14 EBRILL 2022**
ADRODDIAD GAN:	

PRESENNOL: T. EDWARDS (CADEIRYDD)

Cynghorwyr: S. Healy (Is-gadeirydd)
D. Davies
J. Hill
J. Holt
J. Millard
K. Rowson
B. Summers
S. Thomas
M. Veale

A:

EITEM	PWNC	GWAITH
No. 1	**CYFIEITHU AR Y PRYD** Nodwyd na dderbyniwyd unrhyw geisiadau ar gyfer y gwasanaeth cyfieithu ar y pryd.	
No. 2	**YMDDIHEURIADAU** Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb ar gyfer y Cynghorydd D. Hancock.	
No. 3	**DATGANIADAU BUDDIANT A GODDEFEBAU**	

	Datganodd y Cynghorydd B. Summers a J. Hill fuddiant yn yr eitemau dilynol: Eitem Rhif 5 Datganiad Cyfrifon 2016/17 i 2020/21 (Silent Valley Waste Services Cyfyngedig) Eitem Rhif 6 Archwilio Wales – Archwilio Adroddiadau Cyfrifon 2016/17 i 2020/21	
No. 4	**<u>PWYLLGOR LLYWODRAETHIANT AC ARCHWILIO</u>** Cyflwynwyd cofnodion y Pwyllgor Archwilio a gynhaliwyd ar 25 Ionawr 2022. PENDERFYNWYD cadarnhau'r cofnodion.	
No. 5	**<u>DATGANIAD CYFRIFON 2016/2017 I 2020/2021</u>** Rhoddwyd ystyriaeth i adroddiad y Prif Swyddog Adnoddau. Dywedodd y Prif Swyddog Adnoddau fod eitemau rhif 5 a 6 yn rhoi sylw i'r un mater, h.y. Datganiad Cyfrifon Blaenau Gwent a barn Archwilio Cymru ar y Cyfrifon, ac awgrymodd ystyried yr eitemau gyda'i gilydd. Cyflwynodd yr Uwch Bartner Busnes Cyllid yr adroddiad sy'n ailgyflwyno'r Datganiad Cyfrifon rhwng 2016/2017 a 2020/2021. Cadarnhaodd y cafodd y Datganiad Cyfrifon eu cyflwyno'n flaenorol i'r Pwyllgor a bod yr Archwilydd Cyffredinol wedi cyhoeddi barn ar y Cyfrifon ar gyfer pob blwyddyn ariannol. Fodd bynnag, ym mhob achos ni fedrai dystio fod yr archwiliad o'r cyfrifon yn gyflawn oherwydd gwaith sy'n mynd rhagddo yng nghyswllt pryderon a godwyd mewn gohebiaeth yng nghyswllt Silent Valley Waste Services Cyf. Fodd bynnag, ar ôl cyhoeddi ei adroddiad yng nghyswllt y materion a godwyd *(Diffygion yn nhrefniadau llywodraethiant a goruchwylio Cyngor Bwrdeistref Sirol Blaenau Gwent yng nghyswllt cwmni sy'n eiddo'r Cyngor – a ystyriwyd mewn Cyfarfod Arbennig o'r Cyngor ar 7 Chwefror 2022)* mae'r Archwilydd Cyffredinol yn awr wedi dweud y gallai gyhoeddi barn newydd ar gyfer pob Datganiad Cyfrifon o 2016/2017 ac ardystio bod yr archwiliad ar gyfer pob blwyddyn yn gyflawn.	

	Roedd y fframwaith statudol ar gyfer cymeradwyo cyfrifon Awdurdodau Lleol yn ei gwneud yn ofynnol, cyn i'r Archwilydd Cyffredinol gyhoeddi barn wedi ei diweddaru, fod yn rhaid i Gyfrifon pob blwyddyn gael eu hail-ardystio gan y Prif Swyddog Adnoddau a'u hail-gymeradwyo gan y Pwyllgor Llywodraethiant ac Archwilio. Felly cadarnhaodd y Swyddog y cafodd y Datganiad Cyfrifon a gyflwynwyd i'w gymeradwyo ei newid i gynnwys y farn ddiwygiedig a ddarparwyd gan yr Archwilydd Cyffredinol. Yn ychwanegol, cafodd y datgeliad perthnasol yn adran 'Adroddiad Naratif' pob set o Gyfrifon (2016/2017 i 2019/2020) ei ddiweddaru i adlewyrchu'r sefyllfa bresennol. Nid oedd angen unrhyw ddiwygiadau pellach. Cadarnhaodd cynrychiolydd Archwilio Cymru fod yr adroddiadau, ar wahân i rai newidiadau naratif, yn cadarnhau y gall Archwilio Cymru bellach ardystio ac esbonio'r sefyllfa yn nhermau ei ganfyddiadau ac adrodd i Aelodau ac yn y blaen, yn union yr un fath a'u bod wedi cael eu hystyried gan Aelodau. Fodd bynnag, byddai angen llythyr cynrychiolaeth diwygiedig. Dywedodd hefyd fod y Cyfrifon yn fformat 2021 gan fod y farn archwilio ddiwygiedig yn cael ei chyhoeddi ar y dyddiad hwn, ni fu unrhyw newid yn y cyd-destun a'r cynnwys. PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiad a bod y Cyfrifon ar gyfer pob blwyddyn ariannol 2016/2017 i 2020/201 yn cael eu **hail-gymeradwyo** gan y Pwyllgor Llywodraethiant ac Archwilio dan awdurdod dirprwyedig y Cyngor (Opsiwn 1).	
No. 6	**ARCHWILIO CYMRU – ARCHWILIO ADRODDIADAU CYFRIFON 2016/2017 I 2020/2021** Rhoddwyd ystyriaeth i adroddiad y Prif Swyddog Adnoddau. PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiad a nodi'r wybodaeth a gynhwysir ynddo.	
No. 7	**YMATEB I YMHOLIAD ARCHWILIO CYMRU I'R RHAI SY'N GYFRIFOL AM LYWODRAETHIANT A RHEOLAETH** Rhoddwyd ystyriaeth i adroddiad y Prif Swyddog Adnoddau.	

	Cyflwynodd y Pennaeth Archwilio Mewnol yr adroddiad sy'n hysbysu Aelodau am ymateb rheolwyr i ymholiadau Archwilio Cymru (Atodiad A) ac i'r Pwyllgor ystyried ei ymateb ei hun i'r ymholiadau fel y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethiant. Eglurodd y Swyddog bwyntiau a godwyd gan Aelod. PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiad a bod y Pwyllgor yn cymeradwyo ymateb y rheolwyr i ymholiad Archwilio Cymru ac ystyriodd fod y drafft ymateb i'r Cyngor yn adlewyrchu eu barn yn gywir (Opsiwn 1). Diolchodd y Cadeirydd i Swyddogion ac Aelodau am eu cefnogaeth a'u gwaith yn ystod y flwyddyn, ac estynnodd ddymuniadau da i'r Aelodau ar gyfer yr etholiadau.	